

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL PROFESINIŲ PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. X-745 2, 18, 30 STRAIPSNIŲ IR
PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-17-1330 (2)) (17-8572(3))**

2017-10-12 Nr. NV-2605

Projekto rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projekto tikslas: Suteikti teisę darbuotojams, išeinantiems iš darbo ir neišbuvusiems minimalaus dalyvavimo profesinių pensijų fonde laikotarpio, gauti jų vardu fonde sumokėtas lėšas arba sumokėtas įmokas ir investicijų iš šių įmokų sumą (perkeliamą direktyvinė nuostata).

Dabartinė situacija:

- Profesinių pensijų kaupimo įstatymas atitinka Direktyvos 2014/50/ES dėl būtiniausių reikalavimų darbuotojų judumui tarp valstybių narių didinti gerinant teisių į papildomą pensiją įgijimą ir išsaugojimą nuostatas dėl:
  - ✓ teisių įgijimo ir laukimo laikotarpių trukmės (neviršija 3 metų);
  - ✓ minimalaus teisių į papildomą pensiją įgijimo amžiaus (21 metai);
  - ✓ teisių į pensiją išsaugojimo ir informavimo.
- Nėra perkelta Direktyvos nuostata dėl galimybės susigrąžinti darbdavio už darbuotoją sumokėtas įmokas ar jų investicinę vertę, jei darbuotojas nutraukia darbo santykius, iki pasibaigia minimalus teisių įgijimo laikotarpis. Ji turi būti perkelta iki 2018 m. gegužės 21 d.
- Pagal Profesinių pensijų kaupimo įstatymą, nepasibaigus minimaliam dalyvavimo laikotarpiui, sukaupta pensijų turto dalis priklauso darbdaviui ir gali būti išmokama darbuotojui **tik darbdaviui tapus nemokiam, jam iškėlus bankroto bylą bei darbuotoją pripažinus nedarbingu ar iš dalies darbingu.**
- Lietuvoje veikiančių profesinių pensijų kaupimo fondų nėra.

Projekto esmė: Siūloma nustatyti teisę darbuotojams, neišbuvusiems minimalaus dalyvavimo profesinių pensijų fonde laikotarpio, atgauti:

- jų vardu sumokėtas įmokas, jei investavus lėšas jų vertė yra neigiamą,
- arba sumokėtų įmokų ir investicijų iš šių įmokų sumą.

Tokiu būdu net ir trumpiau nei 2 metus fonde dalyvavęs ir neužsitikrinęs pensinių fondo išmokų darbuotojas gautų tam tikrą finansinę naudą, didėtų pasitikėjimas profesinių pensijų kaupimo sistema, nebūtų varžoma darbuotojų teisė keisti darbą.

Derinimas:

- Su Finansų ministerija, Europos teisės departamentu ir Lietuvos banku suderinta be pastabų.
- *Lietuvos gyvybės draudimo įmonių asociacija* pateikė pastabą, kad projektu nustatoma darbuotojui palankesnė apsauga. *Socialinės apsaugos ir darbo ministerija* argumentuoja, kad:
  - 1) Direktyva suteikia teisę valstybėms narėms priimti darbuotojams palankesnes nuostatas;
  - 2) į fondą sumokėta įmokų suma yra darbuotojo darbo užmokesčio dalis, kuri jam išeinant nesukuria teisių į pensines išmokas iš fondo, todėl turi būti grąžinta bent jau tokio dydžio, kokia buvo pervesta. Praėjus minimaliam dalyvavimo fonde laikui, darbuotojas įgyja teisę į pensinę išmoką iš fondo, kurios dydis priklauso ir nuo sumokėtos sumos, ir nuo jos investavimo vertės.

- Įstatymo projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017-09-28 išvadoje Nr. NV-2475 pateiktas pastabas ir suderintas darbo tvarka.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina, atitinka siekius užtikrinti geresnę apsaugą darbuotojams.

Projektas įtrauktas į Vyriausybės pasiūlymus dėl Seimo rudens sesijos darbų programos (numatyta svarstymo Seime data – spalį).

Dalykinio vertinimo išvada: siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Rasa Laiconienė

Rasa Laiconienė, tel. 8 706 63853, el. p. rasa.laiconiene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-10-10 Nr. (24.1-22) SD - 5735

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija parengė ir teikia svarstyti Lietuvos Respublikos profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 18, 30 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017 m. rugsėjo 28 d. išvadoje Nr. NV-2475 pateiktas pastabas ir suderintas darbo tvarka.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo ir pensijų departamento Socialinio draudimo ir kaupimo pensijų skyriaus patarėjas Andrius Šerepka, tel. 266 4220, el. p. Andrius.Serepka@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.
2. Įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 3 lapai.
4. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/50/ES dėl būtiniausių reikalavimų darbuotojų judumui tarp valstybių narių didinti gerinant teisių į papildomą pensiją įgijimą ir išsaugojimą (OL 2014 L 128, p. 1) ir Įstatymo projekto atitikties lentelė, 12 lapų.

Ministras

Linas Kukuraitis

Andrius Šerepka, tel. 266 4220, el. p. Andrius.Serepka@socmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PROFESINIŲ PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. X-745 2, 18, 30 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 18, 30 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui bei pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti socialinės apsaugos ir darbo ministrą Liną Kukuraitį, o jam negalint dalyvauti – socialinės apsaugos ir darbo viceministrę Eglę Radišauskienę atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

2017-10-10

Teisės skyriaus
vedėja pavaduotoja

Renata Bortviškaitė

2017-10-05

Kalba sutvarkyta

2017-10-05

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PROFESINIŲ PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. X-745 2, 18, 30 STRAIPSNIŲ IR
PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 18, 30 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas siekiant į nacionalinę teisę perkelti 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/50/ES dėl būtiniausių reikalavimų darbuotojų judumui tarp valstybių narių didinti gerinant teisių į papildomą pensiją įgijimą ir išsaugojimą (toliau – Direktyva).

Įstatymo projekto tikslas – suderinti Lietuvos Respublikos profesinių pensijų kaupimo įstatymo (toliau – Profesinių pensijų kaupimo įstatymas) nuostatas su Direktyva, numatančia palankesnes darbuotojų judumo tarp valstybių narių sąlygas, gerinant pensijų sistemų dalyvių teisių į papildomą pensiją įgijimą ir išsaugojimą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorė – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo ir pensijų departamento (direktorė – Asta Aranauskienė, tel. 266 8100, el. p. Asta.Aranauskiene@socmin.lt) Socialinio draudimo ir kaupimo pensijų skyrius (vedėja – Rita Babianskaitė, tel. 266 8117, el. p. Rita.Babianskaite@socmin.lt, tiesioginis rengėjas – patarėjas Andrius Šerepka, tel. 266 4220, el. p. Andrius.Serepka@socmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu Profesinių pensijų kaupimo įstatymas iš esmės atitinka ir perkelia į nacionalinę teisę didžiąją dalį Direktyvos nuostatų: Direktyvos reikalavimas, kad teisių įgijimo ar laukimo laikotarpio arba abiejų kartu trukmė jokių atveju neviršytų trejų metų, atitinka Profesinių pensijų kaupimo įstatymo numatytas šių laikotarpių trukmes (tiek abiejų kartu, tiek kiekvieno atskirai), t. y. minimalus dalyvavimo profesinių pensijų fonde laikotarpis (toliau – minimalus dalyvavimo laikotarpis) – ne ilgesnis kaip dveji metai, minimalus darbo santykių laikotarpis, kuriam pasibaigus asmuo tampa pensijų fondo dalyviu (laukimo laikotarpis), – iki 12 mėnesių; Direktyvoje nustatytas minimalus 21 metų amžius teisėms į papildomą pensiją įgyti sutampa su Profesinių pensijų kaupimo įstatyme nustatytu minimalaus amžiaus pensijų fondo dalyviui reikalavimu; Profesinių pensijų kaupimo įstatymo normomis, pagal Direktyvos reikalavimus, užtikrinama, kad iš darbo išeinantys darbuotojai galėtų išlaikyti savo įgytas teises profesinių pensijų sistemoje, jų atidėtomis teisėms būtų taikomos tokios pačios sąlygos ir apsauga kaip ir aktyviems šių pensijų sistemų nariams; Direktyvos reikalavimai dėl papildomų pensijų sistemų dalyvių informavimo apie jų teises, pasekmes šiems nutraukus darbo santykius, jų įgytų pensinių teisių vertę bei atidėtų pensinių teisių vertinimo sąlygas taip pat yra užtikrinami Profesinių pensijų kaupimo įstatymo nuostatomis.

Vienintelis Direktyvos reikalavimas, kurio Profesinių pensijų kaupimo įstatymas į nacionalinę teisę neperkelia, yra reikalavimas grąžinti darbuotojams, neišbuvusiems minimalaus dalyvavimo laikotarpio, į profesinių pensijų fondą jų vardu sumokėtas lėšas arba šių lėšų investicijų vertę.

Profesinių pensijų kaupimo įstatyme nustatyta, kad pensijų asociacijos įstatuose ar profesinių pensijų fondo taisyklėse gali būti numatytas minimalus dalyvavimo laikotarpis, kurio neišbuvus laikoma, kad darbuotojas neįgijo nuosavybės teisių į jo vardu profesinių pensijų fonde

sukauptą pensijų turto dalį. Nepasibaigus minimaliam dalyvavimo laikotarpiui, darbdavio įmokomis pensijų fondo darbuotojo vardu sukauptą pensijų turto dalis nuosavybės teise priklauso darbdaviui. Numatytos dvi išimtys, kai nepasibaigus minimaliam dalyvavimo laikotarpiui darbuotojui nutrauktus darbo santykius su įmokas į profesinių pensijų fondą mokančiu darbdaviu profesinių pensijų fonde sukauptą pensijų turto dalis išmokama darbuotojui: darbdaviui tapus nemokiam arba jam iškėlus bankroto bylą bei darbuotoją pripažinus nedarbingu ar iš dalies darbingu.

Taigi šiuo metu darbuotojų teisė į jų vardu profesinių pensijų fonde sukauptas lėšas, iki darbuotojas išbus minimalų dalyvavimo laikotarpį, yra apribota – teisių į pensines išmokas iš profesinio pensijų fondo darbuotojas neužsitikrina, taip pat neatgauna už per šį laikotarpį darbdavio į profesinių pensijų fondą įmokėtų įmokų. Dėl tokio apribojimo darbuotojas, norintis gauti naudos iš dalyvavimo profesinių pensijų fonde, yra susaistomas su darbdaviu minimalaus dalyvavimo laikotarpiu, taip suvaržant šio darbuotojo teisę keisti darbą bei sumažinant darbuotojų judumą tarp valstybių narių.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma nustatyti darbuotojų, neišbuvusių minimalaus dalyvavimo profesinių pensijų fonde laikotarpio, teisę į profesinių pensijų fonde jų vardu darbdavio sumokėtas įmokas arba investicijų iš šių įmokų vertę.

Įstatymo projekto 3 straipsniu siūloma nustatyti išimtį, kuria darbuotojui, nutraukusiam darbo santykius su darbdaviu, būtų išmokama darbdavio už jį į pensijų fondą sumokėtų įmokų suma arba iš šių įmokų gautų investicijų vertė, net jei iki nutraukiant darbo santykius nebuvo pasibaigęs pensijų fondo taisyklėse nustatytas minimalus dalyvavimo laikotarpis. Nustatant reikalavimą išmokėti darbuotojui darbdavio už jį sumokėtų įmokų sumą ar šios sumos investicijų vertę, būtų siekiama didžiausios naudos darbuotojui – išmokama didesnė iš šių sumų, t. y. jeigu investicinė įmokų grąža yra teigiama, išmokama ši suma, o jei investicinė įmokų grąža yra neigiama (investavus darbdavio sumokėtas įmokas, jų vertė sumažėjo) – darbuotojui grąžinama darbdavio už jį sumokėtų įmokų suma. Tokiu būdu iki minimalaus dalyvavimo laikotarpio pabaigos iš darbo išeinantis darbuotojas, nors ir neužsitikrina teisių į pensines išmokas iš profesinių pensijų fondo, tačiau atgauna už jį darbdavio per jo darbo laikotarpį į profesinių pensijų fondą įmokėtą sumą ar šios sumos investicinę vertę, t. y. net ir trumpas dalyvavimo profesinių pensijų fonde laikotarpis darbuotojui atneša finansinės naudos. Taip darbuotojams būtų sudaromos palankesnės sąlygos keisti darbą, judėti tarp valstybių narių bei didinamas jų pasitikėjimas profesinių pensijų kaupimo sistema.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių priėmus Įstatymo projektą nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projekto priėmimas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Verslui ir jo plėtrai įstatymo įgyvendinimas įtakos neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą, nereikės priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte teikiama sąvoka įvertinta Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti nereikia įgyvendinamųjų teisės aktų.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų biudžetų lėšų neprireiks.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymo projektą specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia jiems įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“, yra „socialinio draudimo pensija“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis
2017-10-05

Teisės skyriaus
vedėjo pavaduotoja

Kinga Bareišaitė

2017-10-05

Kalba sutvarkyta

2017-10-05

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PROFESINIŲ PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. X-745 2, 18, 30 STRAIPSNIŲ IR
PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„16. **Minimalus dalyvavimo profesinių pensijų fonde laikotarpis** (toliau – minimalus dalyvavimo laikotarpis) – pensijų asociacijos įstatuose ar profesinių pensijų fondo (fondų) taisyklėse nustatytas dalyvavimo pensijų asociacijos profesinių pensijų fonde (fonduose) laikotarpis, ne ilgesnis kaip 2 metai, kurio neišbuvus, išskyrus šio įstatymo 23 straipsnio 7 dalyje, 26 straipsnio 2 dalyje ir 30 straipsnio 6 dalyje numatytas išimtis, laikoma, kad dalyvis neįgijo nuosavybės teisių į jo vardu profesinių pensijų fonde sukaupą pensijų turto dalį. Sudarius gyvybės draudimo sutartį, pagal kurią kaupiamos profesinės pensijos, minimaliu dalyvavimo laikotarpiu yra laikomas ne ilgesnis kaip 2 metų draudimo taisyklėse nustatytas nuo dalyvio apdraudimo dienos skaičiuojamas laikotarpis, kuriam pasibaigus finansuojantis subjektas praranda teisę būti naudos gavėju to dalyvio atžvilgiu ar atgauti išperkamąją sumą, sukaupą iš dalyvio vardu mokėtų įmokų.“

2 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pensijų fondo turtas yra pensijų fondo dalyvių ir išmokų gavėjų bendroji dalinė nuosavybė, išskyrus atvejus, kai nepasibaigęs minimalus dalyvavimo laikotarpis ir dėl to dalyvis neįgijo nuosavybės teisių į jo vardu pensijų fonde sukaupą pensijų turto dalį. Kol nėra pasibaigęs minimalus dalyvavimo laikotarpis, finansuojančio subjekto įmokomis pensijų fondo dalyvio vardu sukaupą pensijų turto dalis nuosavybės teise priklauso finansuojančiam subjektui, išskyrus šio įstatymo 30 straipsnio 6 dalyje nustatytą išimtį.“

3 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 30 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Pasibaigus dalyvavimui pensijų fonde, dalyvio vardu sukaupą pensijų turto suma, gauta konvertavus jo pensijų sąskaitoje įrašytus pensijų fondo vienetų į pinigus, išmokama arba pervedama į kito pensijų fondo sąskaitą, išskyrus atvejus, kai yra nepasibaigęs pensijų fondo taisyklėse nustatytas minimalus dalyvavimo laikotarpis ir dalyviui išmokama finansuojančio subjekto už jį į pensijų fondą sumokėtų įmokų suma (jei šios sumos investicijų vertė yra neigiama) arba sumokėtų įmokų ir investicijų iš šių įmokų suma.“

4 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Papildyti įstatymo priedą 8 punktu:

„8. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/50/ES dėl būtiniausių reikalavimų darbuotojų judumui tarp valstybių narių didinti gerinant teisių į papildomą pensiją įgijimą ir išsaugojimą (OL 2014 L 128, p. 1).“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. gegužės 21 d.

2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija ne vėliau kaip iki 2019 m. gegužės 21 d. pateikia Europos Komisijai 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/50/ES dėl būtiniausių reikalavimų darbuotojų judumui tarp valstybių narių didinti gerinant teisių į papildomą pensiją įgijimą ir išsaugojimą taikymo ataskaitą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis
2017-10-05

Kalba sutvarkyta

2017-10-05

Teisės skyriaus
vedėjo pavaduotoja

Milda Bareišaitė

2017-10-05

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PROFESINIŲ PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. X-745 2, 18, 30 STRAIPSNIŲ IR
PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„16. Minimalus dalyvavimo **profesinių pensijų fonde** laikotarpis (toliau – **minimalus dalyvavimo laikotarpis**) – pensijų asociacijos įstatuose ar profesinių pensijų fondo (fondų) taisyklėse nustatytas ~~minimalus~~ dalyvavimo pensijų asociacijos profesinių pensijų fonde (fonduose) laikotarpis, ne ilgesnis kaip 2 metai, kurio neišbuvus, išskyrus šio įstatymo 23 straipsnio 7 dalyje, ~~ir 26 straipsnio 2 dalyje~~ **ir 30 straipsnio 6 dalyje** numatytas išimtis, laikoma, kad dalyvis neįgijo nuosavybės teisių į jo vardu profesinių pensijų fonde sukauptą pensijų turto dalį. ~~Minimaliu dalyvavimo laikotarpiu~~ sudarius gyvybės draudimo sutartį, pagal kurią kaupiamos profesinės pensijos, **minimaliu dalyvavimo laikotarpiu** yra laikomas ne ilgesnis kaip 2 metų draudimo taisyklėse nustatytas nuo dalyvio apdraudimo **dienos** skaičiuojamas laikotarpis, kuriam pasibaigus finansuojantis subjektas praranda teisę būti naudos gavėju to dalyvio atžvilgiu ar atgauti išperkamąją sumą, sukauptą iš dalyvio vardu mokėtų įmokų.“

2 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pensijų fondo turtas yra pensijų fondo dalyvių ir išmokų gavėjų bendroji dalinė nuosavybė, išskyrus atvejus, kai nepasibaigęs minimalus dalyvavimo laikotarpis ir dėl to dalyvis neįgijo nuosavybės teisių į jo vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turto dalį. Kol nėra pasibaigęs minimalus dalyvavimo laikotarpis, finansuojančio subjekto įmokomis pensijų fondo dalyvio vardu sukaupta pensijų turto dalis nuosavybės teise priklauso finansuojančiam subjektui, **išskyrus šio įstatymo 30 straipsnio 6 dalyje nustatytą išimtį.**“

3 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 30 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Pasibaigus dalyvavimui pensijų fonde, dalyvio vardu sukaupta pensijų turto suma, gauta konvertavus jo pensijų sąskaitoje įrašytus pensijų fondo vienetų pinigus, išmokama arba perduodama į kito pensijų fondo sąskaitą, išskyrus atvejus, kai yra nepasibaigęs pensijų fondo taisyklėse nustatytas minimalus dalyvavimo laikotarpis ir ~~dėl to dalyvis neturi teisių į jo vardu apskaičiuotą pensijų fondo turtą ar jo dalį~~ **dalyviui išmokama finansuojančio subjekto už jį į pensijų fondą sumokėtų įmokų suma (jei šios sumos investicijų vertė yra neigiama) arba sumokėtų įmokų ir investicijų iš šių įmokų suma.**“

4 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Papildyti įstatymo priedą 8 punktu:

„8. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/50/ES dėl būtiniausių reikalavimų darbuotojų judumui tarp valstybių narių didinti gerinant teisių į papildomą pensiją įgijimą ir išsaugojimą (OL 2014 L 128, p. 1).“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. gegužės 21 d.
2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija ne vėliau kaip iki 2019 m. gegužės 21 d. pateikia Europos Komisijai 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/50/ES dėl būtiniausių reikalavimų darbuotojų judumui tarp valstybių narių didinti gerinant teisių į papildomą pensiją įgijimą ir išsaugojimą taikymo ataskaitą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis
2017-10-05

Teisės skyriaus
vedėjo pavaduotoja

Milda Bareišaitė

2017-10-05

Kalba sutvarkyta

N. Jurauskas
2017-10-05

**2014 M. BALANDŽIO 16 D. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS 2014/50/ES DĖL BŪTINAUSIŲ
REIKALAVIMŲ DARBUOTOJŲ JUDUMUI TARP VALSTYBIŲ NARIŲ DIDINTI GERINANT TEISIŲ Į PAPILDOMĄ PENSIJĄ
ĮGIMJĄ IR IŠSAUGOJIMĄ IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PROFESINIŲ PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. X-745 2, 18, 30
STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKETIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
ATITIKTIES LENTELĖ**

<p>2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/50/ES dėl būtiniausių reikalavimų darbuotojų judumui tarp valstybių narių didinti gerinant teisių į papildomą pensiją įgijimą ir išsaugojimą (toliau – Direktyva)</p>	<p>Lietuvos Respublikos profesinių pensijų įstatymo Nr. X-745 2, 18, 30 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas)</p> <p>Lietuvos Respublikos profesinių pensijų įstatymas Nr. X-745 (toliau – Įstatymas)</p>	<p>Direktyvos įgyvendinimo lygis</p>
<p>1 straipsnis</p> <p>Dalykas</p> <p>Šia direktyva nustatomos taisyklės, kurių tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas darbuotojams naudotis teise laisvai judėti tarp valstybių narių mažinant kliūtis, kurios susidaro dėl tam tikrų su darbo santykiais susietų papildomų pensijų sistemų taisyklių.</p>	<p>Direktyvos straipsnio perkelti nereikia, nes šia nuostata nustatomas Direktyvos dalykas.</p>	
<p>2 straipsnis</p> <p>Taikymo sritis</p> <p>1. Ši direktyva taikoma papildomoms pensijų sistemoms, išskyrus sistemas, kurioms taikomas Reglamentas (EB) Nr. 883/2004.</p> <p>2. Ši direktyva netaikoma:</p> <p>a) papildomoms pensijų sistemoms, kurios šios direktyvos įsigaliojimo dieną jau yra baigusios naujų aktyvių dalyvių priėmimą ir jų daugiau nebeprima;</p> <p>b) papildomoms pensijų sistemoms, kurioms taikomos priemonės, apimančios nacionalinės teisės aktais įsteigtų administracinių įstaigų arba teisminių institucijų įsikišimą, ir kurios skirtos tų sistemų finansinei būklei</p>	<p>Direktyvos straipsnio perkelti nereikia, nes šia nuostata nustatoma direktyvos taikymo sritis.</p>	

<p>išsaugoti ar atkurti, įskaitant likvidavimo procedūrą. Ši išimtis netaikoma ilgiau, nei trunka tas įsikišimas;</p> <p>c) nemokumo garantijų sistemoms, kompensavimo sistemoms ir nacionaliniams pensijų rezervų fondams ir</p> <p>d) vienkartinėms darbdavio išmokoms darbuotojui, pasibaigus to darbuotojo darbo santykiams, kai tai nėra susiję su pensijos skyrimu.</p> <p>3. Ši direktyva netaikoma neigalumo išmokoms ir išmokoms netekus maitintojo, susijusioms su papildomomis pensijų sistemomis, išskyrus specifines 5 ir 6 straipsnių nuostatas, susijusias su išmokomis netekus maitintojo.</p> <p>4. Ši direktyva taikoma tik darbo laikotarpiams po jos perkėlimo į nacionalinę teisę pagal 8 straipsnį.</p> <p>5. Ši direktyva netaikoma darbuotojų, judančių vienoje valstybėje narėje, teisių į papildomą pensiją įgyjimui ir išsaugojimui.</p>		
<p>3 straipsnis</p> <p>Terminų apibrėžtys</p> <p>Šioje direktyvoje vartojamos šios terminų apibrėžtys:</p> <p>a) papildoma pensija – su amžiumi siejama pensija, numatyta papildomos pensijų sistemos, sukurtos pagal nacionalinę teisę ir praktiką, taisyklėse;</p>	<p>Istatymo 2 straipsnio 28 dalis:</p> <p>Profesinės pensijos (pensijų išmokos) – profesinių pensijų fondo taisyklėse numatyta išmoka šio fondo dalyviui, sukakusiam jose nustatytą senatvės pensijos amžių ar atitinkančiam kitas profesinių pensijų fondo taisyklėse numatytas sąlygas pensijų išmokai gauti, teisė į kurią yra susijusi su dalyvio profesine veikla ir kuri bent iš dalies buvo kaupiama iš finansuojančio subjekto pensijų įmokų. Pensijų išmokomis nelaikomi priedai ir išmokos, nustatyti šio įstatymo 23 straipsnio 3 dalyje ir 29 straipsnyje.</p>	Visiškas
<p>b) papildoma pensijų sistema – pagal nacionalinę teisę ir praktiką sukurta bei su darbo santykiais susieta profesinių su amžiumi siejamų pensijų sistema, skirta darbuotojams suteikti papildomas pensijas;</p>	<p>Istatymo 2 straipsnio 19 dalis:</p> <p>Pensijų asociacija – asociacija, veikianti pagal šį įstatymą profesinių pensijų kaupimo tikslu, įsteigta atskirai nuo finansuojančio subjekto (darbdavio) ar savarankiškai dirbančių asmenų interesams atstovaujančios organizacijos ir kurios tikslas – teikti savo pensijų fondo (fondų) dalyviams pensijų išmokas, susijusias su profesine veikla, pagal pensijų</p>	Visiškas

	asociācijas steigimo sutarī.	
c) aktīvās sistēmas dalībnieki – darbinieki, kuriem jāesam darba saistīti tieši vai, izveidojot tiesības i pensijā iegūto saņem, var tieši vai papildināt pensiju, ja papildināt pensiju sistēmas noteikumi;	Istatuma 2. pielikuma 20. daļa: Pensiju fonda dalībnieki (tolā – dalībnieki) – pensiju asociācijas nārs, pasīvkā asociācijas profesionālo pensiju fonda, o jo profesionālo veikla tieši ar tieši tiesībām gūt pensiju iemaksas ja šo profesionālo pensiju fonda tiesības.	Visiškai
d) laukuma laukums – darba laukums, kuris reālā laukuma ja nacionalālo tiesībām papildināt pensiju sistēmas tiesības arba kurā darbinājs, ka darbinājs iegūt tiesībām sistēmas dalībnieku;	Istatuma 22. pielikuma 4. daļa: Pensiju asociācijas iestatīto ir (ar) pensiju fonda tiesībām gūt būt iestatītas minimālo darba saistīto su finansuojančiu asmeni laukums, kuram pasibaigis asmuo iegūto tiesībām gūt pensiju asociācijas nāru ir pensiju fonda dalībnieku. Šis laukums nevar būt ilgāks ka 12 mēnešu.	Visiškai
e) tiesību iegūto laukums – aktīvās dalībnieku sistēmā laukums, kuris ja nacionalālo tiesībām papildināt pensiju sistēmas tiesības ja būtāns tiesībām papildināt pensiju iegūt;	Istatuma projekto 1. pielikums: 2. pielikuma pakēitāms Pakēiti 2. pielikuma 16. daļā ir jā iedēstīti tāi: „16. Minimālo dalībnieku profesionālo pensiju fonda laukums (tolā – minimālo dalībnieku laukums) – pensiju asociācijas iestatīto ar profesionālo pensiju fonda (fonda) tiesībām iestatītas dalībnieku pensiju asociācijas profesionālo pensiju fonda (fonda) laukums, ne ilgāks ka 2 mēi, kurio nešāvus, išķyru šo istatuma 23. pielikuma 7. daļā, 26. pielikuma 2. daļā ir 30. pielikuma 6. daļā numātas iēmītis, laukuma, ka dalībnieki neigūto nuosaybēs tiesību i jo vardu profesionālo pensiju fonda sukaupītā pensiju turto daļā. Sudārtus gvyvībēs draudimo sutarī, ja kurā, kaupiamos profesionālo pensijas, minimālo dalībnieku laukumu ja laukums ne ilgāks ka 2 mēi draudimo tiesībām iestatītas nuo dalībnieku apdraudimo dienos skāčuojāms laukums, kuram pasibaigis finansuojantis subjektas praranda tiesībām gūt būti naudos gavēju to dalībnieku atzīlgu ar atgūt išķerkamājo sumā, sukaupītā i dalībnieku vardu mōkēty iemōky.“	Visiškai
f) iegūto tiesībām i pensiju – tiesībām i papildināt pensiju, izveidojot tiesību iegūto saņem ja papildināt pensiju	Istatuma 17. pielikuma 1. ir 2. daļās: 1. Kiekvienas pensiju fonda turī turēti savo pensiju fonda	Visiškai

sistemos taisykles ir, kai taikoma, pagal nacionalinę teisę;	vienetus. 2. Pensijų fondo vienetai išreiškia dalyviui apskaičiuoto pensijų fondo turto dalį.	
g) iš darbo išeinantis darbuotojas – aktyvus sistemos dalyvis, kurio darbo santykiai nutraukiami dėl kitų priežasčių nei teisės į papildomą pensiją įgijimas ir kuris juda tarp valstybių narių;	Šią sąvoką perkelti netikslinga, nes ji svarbi tik direktyvos tekstui suprasti.	
h) būsimas naudos gavėjas – buvęs aktyvus sistemos dalyvis, kuris turi įgytų teisių į pensiją papildomoje pensijų sistemoje ir dar negauna papildomos pensijos pagal tą sistemą;	Įstatymo 2 straipsnio 20 dalis: Pensijų fondo dalyvis (toliau – dalyvis) – pensijų asociacijos narys, pasirinkęs asociacijos profesinių pensijų fondą, o jo profesinė veikla suteikia ar suteiks teisę jam gauti pensijų išmokas pagal šio profesinių pensijų fondo taisykles.	Visiškas
i) atidėtos teisės į pensiją – įgytos teisės į pensiją, saugomos sistemoje, kurioje jas sukaupe būsimas naudos gavėjas;	Įstatymo 16 straipsnis: Kiekvienam pensijų fondo dalyviui turi būti atidaroma pensijų sąskaita. Sąskaitoje fiksuojami dalyviui tenkantys pensijų fondo, kuriam jis priklauso, vienetai.	Visiškas
j) atidėtų teisių į pensiją vertė – teisių į pensiją vertė, apskaičiuota laikantis nacionalinės teisės ir praktikos.	Įstatymo 17 straipsnis: 1. Kiekvienas pensijų fondas turi turėti savo pensijų fondo vienetus. 2. Pensijų fondo vienetai išreiškia dalyviui apskaičiuoto pensijų fondo turto dalį. 3. Pensijų įmokos, taip pat iš kito pensijų fondo pervedamos lėšos konvertuojamos į pensijų fondo vienetus, o šie įrašomi į pensijų sąskaitą. Konvertuojama ne vėliau kaip kitą dieną nuo lėšų gavimo į pensijų fondo sąskaitą dienos pensijų fondo vieneto vertė, kuri yra lėšų gavimo diena. 4. Pensijų fondo vienetai (jų dalys) nominaliosios vertės neturi. Pensijų fondo vieneto vertė išreiškiama eurai. Pensijų fondo vieneto vertė nustatoma padalijus pensijų fondo grynujų aktyvų vertę iš bendro pensijų fondo vienetų skaičiaus. Bendra visų pensijų fondo vienetų vertė visada lygi to pensijų fondo grynujų aktyvų vertei. Pensijų fondo vienetų vertė nustatoma keturių skaitmenų po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematines apvalinimo taisykles.	Visiškas

<p>4 straipsnis</p> <p>Teisių įgijimą pagal papildomas pensijų sistemas reglamentuojančios sąlygos</p> <p>1. Valstybės narės imasi visų būtinų veiksmų, siekiant užtikrinti, kad:</p> <p>a) tais atvejais, kai taikomas teisių įgijimo laikotarpis ar laukimo laikotarpis arba abu kartu, iš darbo išeinantiems darbuotojams bendras susumuotas laikotarpis jokių atvejų neviršytų trejų metų;</p>		
	<p>Įstatymo projekto 1 straipsnis:</p> <p>2 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 2 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„16. Minimalus dalyvavimo profesinių pensijų fonde laikotarpis (toliau – minimalus dalyvavimo laikotarpis) – pensijų asociacijos įstatuose ar profesinių pensijų fondo (fondų) taisyklėse nustatytas dalyvavimo pensijų asociacijos profesinių pensijų fonde (fonduose) laikotarpis, ne ilgesnis kaip 2 metai, kurio neišbuvus, išskyrus šio įstatymo 23 straipsnio 7 dalyje, 26 straipsnio 2 dalyje ir 30 straipsnio 6 dalyje numatytas išimtis, laikoma, kad dalyvis neįgijo nuosavybės teisių į jo vardu profesinių pensijų fonde sukauptą pensijų turto dalį. Sudarius gyvybės draudimo sutartį, pagal kurią kaupiamos profesinės pensijos, minimaliu dalyvavimo laikotarpiu yra laikomas ne ilgesnis kaip 2 metų draudimo taisyklėse nustatytas nuo dalyvio apdraudimo dienos skaičiuojamas laikotarpis, kuriam pasibaigus finansuojantis subjektas praranda teisę būti naudos gavėju to dalyvio atžvilgiu ar atgauti išperkamąją sumą, sukauptą iš dalyvio vardu mokėtų įmokų.“</p> <p>Įstatymo 22 straipsnio 4 dalis:</p> <p>Pensijų asociacijos įstatuose ir (ar) pensijų fondo taisyklėse gali būti nustatytas minimalus darbo santykių su finansuojančiu asmeniu laikotarpis, kuriam pasibaigus asmuo įgyja teisę tapti pensijų asociacijos nariu ir pensijų fondo dalyviu. Šis laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 12 mėnesių.</p>	Visiškas
<p>b) tais atvejais, kai teisių į pensiją įgijimui nustatytas minimalus amžius, iš darbo išeinantiems darbuotojams tas amžius neviršytų 21 metų;</p>	<p>Įstatymo 22 straipsnio 5 dalis:</p> <p>Pensijų asociacijos įstatuose ir (ar) pensijų fondo taisyklėse gali būti nustatytas minimalus amžius, kurio nesukakęs asmuo negali tapti pensijų asociacijos nariu ir pensijų fondo dalyviu. Šis amžius negali būti didesnis kaip 21 metai.</p>	Visiškas
<p>c) tais atvejais, kai nutraukus darbo santykius iš darbo</p>	<p>Įstatymo projekto 3 straipsnis:</p>	Visiškas

<p>išeinantis darbuotojas dar nėra įgijęs teisių į pensiją, papildoma pensijų sistema grąžintų iš darbo išeinančio darbuotojo arba jo vardu sumokėtas įmokas pagal nacionalinę teisę arba kolektyvinius susitarimus ar sutartis, arba, jeigu iš darbo išeinantis darbuotojas prisiima investavimo riziką, – sumokėtų įmokų sumą arba investicijų iš tų įmokų vertę.</p>	<p>Pakeisti 30 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„6. Pasibaigus dalyvavimui pensijų fonde, dalyvio vardu sukaupia pensijų turto suma, gauta konvertavus jo pensijų sąskaitoje įrašytus pensijų fondo vienetus į pinigus, išmokama arba pervedama į kito pensijų fondo sąskaitą, išskyrus atvejus, kai yra nepasibaigus pensijų fondo taisyklėse nustatytas minimalus dalyvavimo laikotarpis ir dalyviui išmokama finansuojančio subjekto už jį į pensijų fondą sumokėtų įmokų suma (jei šios sumos investicijų vertė yra neigiamą) arba sumokėtų įmokų ir investicijų iš šių įmokų suma.“</p>	
<p>2. Valstybės narės turi teisę pasirinkti leisti socialiniams partneriams kolektyviniu susitarimu nustatyti kitokias nuostatas tiek, kiek tomis nuostatomis būtų nustatoma ne mažiau palanki apsauga ir nesudaromos kliūtys darbuotojų judėjimo laisvei.</p>	<p>Istatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalys:</p> <p>1. Pensijų asociacija veikia pagal savo steigimo dokumentus, laikydamasi Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimų ir kitų teisės aktų.</p> <p>2. Pensijų asociacija steigiamą sudarant pensijų asociacijos steigimo sutartį:</p> <p>1) tarp darbdavio (darbdavių) ir darbuotojų arba jų įgaliotų atstovų, arba</p> <p>2) tarp savarankiskai dirbančių asmenų, laikantis buveinės ir priimančiosios valstybės narės teisės aktų.</p>	Visiškas
<p>5 straipsnis</p> <p>Atidėtų teisių į pensiją išsaugojimas</p> <p>1. Atsižvelgdamos į 3 ir 4 dalis, valstybės narės patvirtina būtinąs priemones, siekiant užtikrinti, kad iš darbo išeinančys darbuotojai galėtų išlaikyti savo įgytas teises į pensiją papildomoje pensijų sistemoje, kurioje jie jas įgijo. 2 dalyje nurodyta pradinė šių teisių vertė apskaičiuojama tuo momentu, kai nutraukiami iš darbo</p>	<p>Istatymo 6 straipsnio 3 dalis:</p> <p>Pensijų asociacijos įstatuose gali būti ir kitų nuostatų, neprieštarujančių šiam įstatymui ir kitiems teisės aktams.</p> <p>Istatymo 23 straipsnio 4 dalis:</p> <p>Pensijų asociacijos įstatuose ir pensijų fondų taisyklėse draudžiama įtvirtinti nuostatas, pagal kurias finansuojančių subjektą pakeitęs ir kitoje valstybėje narėje pradėjęs dirbti darbuotojas, kuris (ar jo buvęs darbdavys) dėl to nustojo mokėti įmokas į pensijų fondą, prarastų tame pensijų fonde jam priklausančio pensijų turto dalį. Pensijų asociacijos įstatuose ir pensijų fondų taisyklėse negali būti numatyta apribojimų iš</p>	Visiškas

išėinančio darbuotojo darbo santykiai.	<p>pensių fondo pasitraukiančiam dalyviui perkelti jam priklausančio pensių turto dalį į kitą kitos valstybės narės teritorijoje įregistruoto analogiško subjekto valdomą pensių fondą.</p> <p>Istatymo 30 straipsnio 4 dalis:</p> <p>Dalyvis, nutraukęs darbo teisinius santykius su finansuojančiu subjektu (darbdaviu), turi teisę pasirinkti:</p> <p>1) nutraukti narystę pensių asociacijoje ir dalyvaviną pensių fonde ir pervesti jo vardu pensių fonde sukauptas lėšas į kitos pensių asociacijos pensių fondą ar gyvybės draudimo įmonę toliau kaupii profesines pensijas pagal gyvybės draudimo sutartį;</p> <p>2) likti pensių asociacijos nariu ir pensių fondo dalyviu ir pensių fonde jo vardu sukauptas lėšas laikyti, kol sukaks senatvės pensijos amžius, nustatytas to pensių fondo taisyklėse, arba iki dienos, kurią Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pripažins jį nedarbingu ar iš dalies darbingu ir nustatys darbingumo lygį, arba toliau kaupii pensių savarankiškai mokant įmokas. Pensių fondo taisyklėse negali būti dalyviui nustatytas reikalavimas tokiais atvejais tęsti pensių įmokų mokėjimą ar ribojimas keisti pensių fondą šioje pensių asociacijoje.</p>	
<p>2. Valstybės narės, atsižvelgdamos į pensių sistemos taisyklių ir praktikos pobūdį, patvirtina būtinąs priemones, siekiant užtikrinti, kad iš darbo išėinančių darbuotojų ir maitintojo netekusių asmenų atidėtomis teisėms į pensiją arba jų vertei būtų taikomos tokios pačios sąlygos kaip ir aktyvių sistemos dalyvių teisių vertei arba mokamoms pensinėms išmokoms, arba taikant kitas priemones, kuriomis užtikrinamas vienodų sąlygų taikymas, kaip antai:</p>	<p>Istatymo 17 straipsnis:</p> <p>1. Kiekvienas pensių fondas turi turėti savo pensių fondo vienetus.</p> <p>2. Pensių fondo vienetai išreiškia dalyviui apskaičiuoto pensių fondo turto dalį.</p> <p>3. Pensių įmokos, taip pat iš kito pensių fondo pervedamos lėšos konvertuojamos į pensių fondo vienetus, o šie įrašomi į pensių sąskaitą. Konvertuojama ne vėliau kaip kitą dieną nuo lėšų gavimo į pensių fondo sąskaitą dienos pensių fondo</p>	Visiškas

<p>a) kai teisės į pensiją papildomoje pensijų sistemoje įgytos kaip teisė į nominaliąją sumą – išsaugant nominaliąją atidėtų teisių į pensiją vertę;</p> <p>b) kai įgytų teisių į pensiją vertė laikui bėgant pasikeičia – patikslinant atidėtų teisių į pensiją vertę pritaikius:</p> <p>i) papildomų pensijų sistemoje taikomą palūkanų normą arba</p> <p>ii) papildomų pensijų sistemos gautą investicijų grąžą; arba</p> <p>c) kai įgytų teisių į pensiją vertė tikslinama, pavyzdžiui, pagal infliacijos ar darbo užmokesčio lygį – atitinkamai patikslinant atidėtų teisių į pensiją vertę taikant proporcingą apribojimą, kuris nustatytas nacionalinėje teisėje arba dėl kurio susitarė socialiniai partneriai.</p>	<p>vieneto vertė, kuri yra lėšų gavimo diena.</p> <p>4. Pensijų fondo vienetai (jų dalys) nominaliosios vertės neturi. Pensijų fondo vieneto vertė išreiškiama eurai. Pensijų fondo vieneto vertė nustatoma padalijus pensijų fondo grynujų aktyvų vertę iš bendro pensijų fondo vienetų skaičiaus. Bendra visų pensijų fondo vienetų vertė visada lygi to pensijų fondo grynujų aktyvų vertei. Pensijų fondo vienetų vertė nustatoma keturių skaitmenų po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisykles.</p> <p>Istatymo 18 straipsnio 9 ir 10 dalys:</p> <p>9. Pensijų fondo grynujų aktyvų vertė turi būti reguliariai apskaičiuojama, kad būtų galima nustatyti pensijų fondo vieneto vertę kiekvieną kartą, kai mokamos pensijų įmokos ar atliekami išmokėjimai, bet ne rečiau kaip kartą per mėnesį pensijų fondo taisyklėse nustatyta tvarka.</p> <p>10. Pensijų fondo grynujų aktyvų vertės apskaičiavimo tvarką, principus ir periodiškumą nustato priežiūros institucija.</p>	
<p>3. Jei įgytų teisių į pensiją vertė neviršija atitinkamoje valstybėje narėje nustatytos ribos, valstybė narė gali leisti papildomose pensijų sistemose nesaugoti iš darbo išėinančio darbuotojo įgytų teisių, o gavus informuoto darbuotojo sutikimą, be kita ko, ir dėl taikomų mokesčių, iš darbo išėinančiam darbuotojui išmokėti kapitalo sumą, kuri būtų lygiavertė iš darbo išėinančio darbuotojo įgytų teisių į pensiją vertei. Valstybė narė informuoja Komisiją apie taikomą ribą.</p>	<p>Direktivos straipsnio perkelti nereikia, nes Lietuvos Respublikoje teisių į pensiją vertės riba nėra nustatyta.</p>	
<p>4. Valstybės narės gali leisti socialiniams partneriams kolektyviniu susitarimu nustatyti kitokias nuostatas tiek, kiek tomis nuostatomis būtų nustatoma ne mažiau palanki apsauga ir nesusdaromos kliūtys darbuotojų judėjimo laisvei.</p>	<p>Istatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalys:</p> <p>1. Pensijų asociacija veikia pagal steigimo dokumentus, laikydamasi Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimų ir kitų teisės aktų.</p> <p>2. Pensijų asociacija steigiama sudarant pensijų asociacijos steigimo sutartį:</p>	Visiškas

	<p>1) tarp darbdavio (darbdavių) ir darbuotojų arba jų įgaliotų atstovų, arba</p> <p>2) tarp savarankiškai dirbančių asmenų, laikantis buveinės ir priimančiosios valstybės narės teisės akto.</p> <p>Istatymo 6 straipsnio 3 dalis:</p> <p>Pensijų asociacijos įstatuose gali būti ir kitų nuostatų, neprieštaraujančių šiam įstatymui ir kitiems teisės aktams.</p>	
<p>6 straipsnis</p> <p>Informavimas</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad aktyvūs sistemos dalyviai galėtų gauti informacijos apie darbo santykių nutraukimo pasekmes jų teisėms į papildomą pensiją. Visų pirma suteikiama informacija apie:</p> <p>a) sąlygas, reglamentuojančias teisių į papildomą pensiją įgytiną, ir jų taikymo pasekmes nutraukus darbo santykius;</p>	<p>Istatymo 50 straipsnio 4 dalis:</p> <p>Pensijų asociacija turi tinkamai informuoti pensijų fondo dalyvius apie jų, kaip pensijų fondo dalyvių, teises. Dalyviams turi būti suteiktos galimybės gauti išsamią informaciją, padedančią įvertinti, kokią poveikį jų teisei į pensijų išmokas turės perėjimas dirbti į naują darbą kitoje valstybėje narėje ir perėjimas į kitą pensijų fondą toje valstybėje ir, jeigu yra galimybė, visą informaciją apie galimas pasirinkimo alternatyvas (informaciją apie galimą dalyvavimo pensijų asociacijos pensijų fonde mokėstį ar sukaupio pensijų turto pervedimo per kredito įstaigą mokėstį, apie jiems priklausancio pensijų turto dalį, kurią jie gautų, jeigu įgytų teisę į išmoką kreipimosi dieną, ir kita). Informacija turi būti nemokamai pateikta jos prašančiam dalyviui ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo kreipimosi dienos. Jeigu dalyvis dėl tokios informacijos pateikimo jau kreipėsi į pensijų asociaciją per paskutinius 12 mėnesių, ši gali reikalauti iš asmens, kuris kreipėsi pensijų taisyklėse nustatyto mokesčio už informacijos pateikimą. Šis mokeskis visais atvejais negali viršyti būtinųjų informacijos pateikimo išlaidų.</p>	Visiškas
<p>b) įgytų teisių į pensiją vertę arba įgytų teisių į pensiją įvertinimą, atliktą ne anksčiau kaip prieš 12 mėnesių iki prašymo dienos, ir</p>	<p>Istatymo 50 straipsnio 1 dalis:</p> <p>Kiekvienam pensijų fondo dalyviui ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus pensijų asociacijos įstatuose ir (ar) pensijų fondo taisyklėse nustatyta tvarka raštu ar kitokia dalyvio pageidaujama forma turi būti pranešama apie jo vardu sumokėtų įmokų dydį (nurodant įmokų mokėtoją (mokėtojus), įmokų dalies pasiskirstymą, jam apskačiuoto pensijų turto dydį</p>	Visiškas

	(pensijų fondo vienetų skaičių, jų vertę), metinę investicijų grąžą, išskaitytų mokesčių dydį, glaudą pensijų asociacijos būklės aprašymą.	
c) sąlygas, reglamentuojančias būsimą atidėtų teisių į pensiją vertinimą. Kai pagal sistemą suteikiama galimybė iš anksto pasinaudoti įgytomis teisėmis į pensiją išmokant kapitalo sumą, suteikiama informacija taip pat apima rašytinį pareiškimą, kad narys turėtų apsvastyti galimybę pasikonsultuoti dėl tos kapitalo sumos investavimo būsimai pensijai.	Istatymo 50 straipsnio 3 dalis: Dalyvio prašymu jam turi būti pateikiama išsami ir esminė informacija apie: 1) numatomą pensijų įmokų dydį, jeiigu tai taikoma; <...>	Visiškai
2. Valstybės narės užtikrina, kad būsimi naudos gavėjai paprašę gautų informaciją apie: a) jų atidėtų teisių į pensiją vertę arba atidėtų teisių į pensiją įvertinimą, atliktą ne anksčiau kaip prieš 12 mėnesių iki prašymo dienos, ir b) atidėtų teisių į pensiją vertinimą reglamentuojančias sąlygas.	Istatymo 50 straipsnio 1 dalis: Kiekvienam pensijų fondo dalyviui ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus pensijų asociacijos įstatuose ir (ar) pensijų fondo taisyklėse nustatyta tvarka raštu ar kitokia dalyvio pageidaujama forma turi būti pranešama apie jo vardu sumokėtų įmokų dydį (nurodant įmokų mokėtoją (mokėtojus), įmokų dalies pasiskirstymą, jam apskaičiuoto pensijų turto dydį (pensijų fondo vienetų skaičių, jų vertę), metinę investicijų grąžą, išskaitytų mokesčių dydį, glaudą pensijų asociacijos būklės aprašymą.	Visiškai
3. Tais atvejais, kai išmokos netekus maitintojo yra susijusios su papildomomis pensijų sistemomis, išmokos netekus maitintojo klausimu 2 dalis taikoma maitintojo netekusiems naudos gavėjams.	Direktivos straipsnio perkelti nereikia, nes Lietuvos Respublikoje išmokos netekus maitintojo nėra susijusios su papildomomis pensijų sistemomis.	
4. Informacija turi būti pateikta aiškiai, raštu ir suteikiama per pagrįstą laikotarpį. Valstybės narės gali nustatyti, kad tokios informacijos neprivailoma teikti dažniau kaip vieną kartą per metus.	Istatymo 50 straipsnio 1 dalis: Kiekvienam pensijų fondo dalyviui ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus pensijų asociacijos įstatuose ir (ar) pensijų fondo taisyklėse nustatyta tvarka raštu ar kitokia dalyvio pageidaujama forma turi būti pranešama apie jo vardu sumokėtų įmokų dydį (nurodant įmokų mokėtoją (mokėtojus), įmokų dalies pasiskirstymą, jam apskaičiuoto pensijų turto dydį (pensijų fondo vienetų skaičių, jų vertę), metinę investicijų grąžą, išskaitytų mokesčių dydį, glaudą pensijų asociacijos	Visiškai

	būklės aprašymą. Istatymo 50 straipsnio 4 dalis: <...> Informacija turi būti nemokamai pateikta jos prašančiam dalyviui ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo kreipimosi dienos. Jeigu dalyvis dėl tokios informacijos pateikimo jau kreipėsi į pensijų asociaciją per paskutinius 12 mėnesių, ši gali reikalauti iš asmens, kuris kreipėsi pensijų taisyklėse nustatyto mokesčio už informacijos pateikimą. Šis mokesčio visais atvejais negali viršyti būtinųjų informacijos pateikimo išlaidų.	
5. Šiame straipsnyje nustatytos pareigos nedaro poveikio įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, pareigoms pagal Direktyvos 2003/41/EB 11 straipsnį ir jas papildomo.	Direktyvos straipsnio perkelti nereikia, nes nustatomas santykis su kita direktyva.	
7 straipsnis Būtiniausi reikalavimai ir ne regreso sąlyga 1. Valstybės narės gali priimti arba palikti galioti nuostatas dėl darbuotojų teisių į papildomą pensiją įgyjimo, iš darbo išėinančių darbuotojų teisių į papildomą pensiją išsaugojimo ir aktyvių sistemos dalyvių bei būsimų naudos gavėjų teisės į informaciją, kurios būtų palankesnės už šioje direktyvoje nustatytas nuostatas. 2. Šios direktyvos perkėlimas į nacionalinę teisę jokiomis aplinkybėmis negali būti priežastis apriboti esamų teisių įgyti ir išsaugoti teisę į papildomą pensiją arba sistemos dalyvių ar naudos gavėjų teisės į informaciją valstybės narėse.	Šio straipsnio perkelti nereikia, nes juo nustatytas direktyvos santykis su kitais teisės aktais.	
8 straipsnis Perkėlimas į nacionalinę teisę 1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip 2018 m. gegužės 21 d., arba užtikrina, kad	Istatymo projekto 4 straipsnis: Papildyti įstatymo priedą 8 punktu: „8. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/50/ES dėl būtiniausių reikalavimų darbuotojų judumui tarp valstybių narių didinti gerinant	

<p>socialiniai partneriai iki tos datos būtų susitarimu nustatę reikiamas nuostatas. Valstybės narės privalo imtis būtinų veiksmų, kad galėtų užtikrinti, jog direktyvoje nustatyti rezultatai bus pasiekti. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.</p> <p>2. Valstybės narės, priimdamos 1 dalyje nurodytas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.</p>	<p>teisių į papildomą pensiją įgyjimą ir išsaugojimą (OL 2014 L 128, p. 1).“</p>	
<p>9 straipsnis</p> <p>Ataskaita</p> <p>1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2019 m. gegužės 21 d. pateikia Komisijai visą turimą informaciją apie šios direktyvos taikymą.</p>		
<p>2. Komisija ne vėliau kaip 2020 m. gegužės 21 d. parengia šios direktyvos taikymo ataskaitą, kurią pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.</p>	<p>Direktyvos straipsnio perkelti nereikia, nes šios nuostatos skirtos Komisijai.</p>	
<p>10 straipsnis</p> <p>Įsigaliojimas</p> <p>Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.</p>	<p>Direktyvos straipsnio perkelti ir įgyvendinti nereikia, nes ši nuostata skirta Direktyvos įsigaliojimo laikui nustatyti.</p>	
<p>11 straipsnis</p> <p>Adresatai</p> <p>Ši direktyva skirta valstybėms narėms.</p>	<p>Direktyvos straipsnio perkelti ir įgyvendinti nereikia, nes šia nuostata apibrėžiamas subjektų, kuriems ši Direktyva yra skirta, ratas.</p>	

Kalba sutvarkyta

2017-10-05

Tiesės skyriaus
vedėjo pavaduotoja

2017-10-05

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Linas Kukuras

2017-10-05

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

**IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PROFESINIŲ PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO
NR. X-745 2, 18, 30 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau–Projektas)
(TAP-17-1330 (2); TAIS Nr. 17-8572(3))**

2017-10-12 Nr.NV-2603

Vilnius

Įvertinę Projekto, patikslinto pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017 m. rugsėjo 28 d. išvadoje Nr. NV-2475 pateiktas pastabas, atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, pastabų ir pasiūlymų neturime.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Rimvydas Pilibaitis

Tatjana Knyzienė, tel. 870663862, el. p. tatjana.knyziene@lr.lt